

Gemensamma och bolagsspecifika ägardirektiv för bolag ägda av Lysekils kommun

Antaget av kommunfullmäktige, 2024-03-20, § 41

Dnr: LKS 2023-000542

Innehållsförteckning

1. Inledning och syfte.....	3
2. Omfattning.....	3
3. Definitioner.....	3
4. Styrning och ledning	4
4.1 Övergripande ledning.....	4
4.2 Ledningsfunktioner	4
4.3 Delägda bolag	5
5. Koncern- och samhällsnytta	6
6. Vision och mål.....	6
7. Ägardirektiv	6
8. Policys och andra styrdokument.....	7
9. Styrelsearbetet	7
10. Rapportinstruktion	8
11. Samordnad revision.....	8
12. Personalpolitik.....	9
13. Krisberedskap	9
14. Bilaga 1 Juridiska utgångspunkter för aktiv ägarstyrning.....	10
15. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Lysekils Stadshus AB.....	12
16. Bolagsspecifikt ägardirektiv för LysekilsBostäder AB.....	13
17. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Leva i Lysekil AB - koncernen	15
18. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Lysekils Hamn AB	17
19. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Havets Hus i Lysekil AB	18

1. Inledning och syfte

Kommunen äger bolag och driver bolagsverksamhet för att bedriva kommunal verksamhet och förverkliga kommunala ändamål. Verksamheten som bedrivs i dessa bolag syftar till att skapa nytta för kommunen och kommuninvånarna.

Kommunen organiserar de helägda bolagen under ett gemensamt moderbolag, Lysekils Stadshus AB. Syftet är att skapa en ändamålsenlig och effektiv styrning samt att nyttja skattelagstiftningens regler om koncernbidrag. Moderbolagets styrelse har rollen som koncernstyrelse.

Det gemensamma ägardirektivet finns för att tydliggöra de gemensamma villkor och principer som gäller för samtliga bolag som ingår i kommunkoncernen. Om tveksamhet uppstår i frågor som berörs av dessa gemensamma ägardirektiv ska kommunstyrelsen konsulteras.

Detta gemensamma ägardirektiv syftar till att tydliggöra koncernstyrelsens roll, både i relationerna till kommunfullmäktige och till kommunstyrelsen, men även till respektive dotterbolags styrelse.

De juridiska utgångspunkterna för en aktiv ägarstyrning beskrivs i **bilaga 1**.

2. Omfattning

Förutom lagar och författningar regleras bolagens verksamhet och dess relation till kommunen genom:

1. Bolagsordning
2. Gemensamt ägardirektiv
3. Bolagsspecifika ägardirektiv
4. Eventuella avtal mellan kommunen och respektive bolag
5. Eventuella avtal mellan kommunen och andra aktieägare i, av kommunen, delägda bolag.
6. Av kommunfullmäktige beslutade relevanta styrdokument.

3. Definitioner

Bolagskoncernen är det begrepp kommunen använder för att beskriva Lysekils Stadshus AB med dess dotterbolag. Med koncernstyrelse avses styrelsen för Lysekils Stadshus AB.

Kommunkoncernen är ett begrepp som kommunen använder som ett sammanfattande begrepp för samtliga hel- och delägda bolag, nämnder och förvaltningar.

4. Styrning och ledning

4.1 Övergripande ledning

Ledningen ska präglas av öppenhet och förtroende mellan ägaren och respektive bolagsstyrelse.

Ägandet av kommunens bolag utgår från kommunfullmäktige. Hanteringen av ägarskapet är sedan till del delegerat till kommunstyrelsen. Styrelsen för moderbolaget Lysekils Stadshus AB företräder ägaren i egenskap av ägare till dotterbolagen.

4.2 Ledningsfunktioner

I ägarstyrningen är följande frågor förbehållna *kommunfullmäktige*:

1. Ärenden enligt 10 kap. 1-5 §§ KL som innebär att:
 - Besluta om viss verksamhet ska bedrivas i bolagsform

I helägda kommunala bolag:

 - Fastställa det kommunala ändamålet med bolagens verksamhet
 - Se till att det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen
 - Välja styrelse och minst en lekmannarevisor samt suppleanter
 - Ta ställning i principiellt viktiga frågor eller annat som är av större vikt innan bolagen fattar beslut. Man ska också se till att detta regleras i samtliga helägda bolags bolagsordningar. Som exempel på sådana frågor kan nämnas:
 - kapitaltillskott till företag
 - förvärv och bildande av dotterföretag eller annat väsentligt företagsengagemang
 - frivillig likvidation av företag
 - försäljning av företag, del av företag eller rörelse
 - Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

I delägda kommunala bolag:

 - Se till att delägda bolag blir bundna av de villkor som gäller i helägda bolag i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.
 - Verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar hos bolaget
2. Ärenden som rör kommunkoncernens vision och övergripande mål
3. Fastställande av de verksamhetsmässiga och ekonomiska kraven på bolagen i form av bolagsspecifika ägardirektiv

4. Grunderna för ekonomiska förmåner för styrelseledamöter, lekmannarevisorer och suppleanter i företagen
5. Ansvarsfrihet för styrelseledamot och verkställande direktör om revisor inte tillstyrkt sådan.

Kommunstyrelsen ska i syfte att främja effektiviteten i kommunkoncernen fästa stor vikt vid samordningen av verksamheterna i bolagen och kommunen. Kommunstyrelsen ansvarar, med undantag för punkterna 1 - 5 ovan, för kommunens ägarfunktion i förhållande till Lysekils Stadshus AB.

Kommunstyrelsen utser representant till årsstämma i Lysekils Stadshus AB samt utfärdar instruktioner till representanten.

Kommunstyrelsen har, utöver ägarfunktionen en uppsiktsplikt över samtliga hel- och delägda bolag. Uppsiktsplikten omfattar samtliga bolag som kommunen äger direkt eller indirekt. Med kommunstyrelsens uppsiktsplikt avses att man ska ha uppsiktsplikt över bolagen enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. § 1. Denna uppsiktsplikt ska inte blandas samman med ägarfunktionen då uppsiktsplikten endast omfattas av att pröva om verksamheten i bolagen bedrivs i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

Styrelsen för Lysekils Stadshus AB ska fatta nödvändiga beslut för att tillvarata kommunens intressen i sådana frågor som rör ändamål, samordning, ekonomi och efterlevnad av uppställda ägarkrav, men också med avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen i bolagskoncernen. Styrelsen ansvarar med undantag för punkterna 1 - 5 ovan, för ägarfunktionen i förhållande till dotterbolagen.

Styrelsen utser representanter till årsstämmor i dotterbolagen samt utfärdar instruktioner till dessa.

Styrelsen beslutar om koncernbidrag inom bolagskoncernen utifrån regler i aktiebolagslagen och skattelagstiftningen.

Vid sidan om ägarfunktionen har styrelsen för Lysekils Stadshus AB ett ansvar att, för kommunstyrelsens räkning, samla underlag från dotterbolagen inför kommunstyrelsens årliga beslut med anledning av uppsiktsplikten.

Dotterbolagens styrelser ska bidra till kommunens vision inom sitt verksamhetsområde och ska arbeta i enlighet med kommunens vision och övergripande mål samt fastlagda ägarkrav. Styrelserna ska årligen leverera uppgifter till Lysekils Stadshus AB avseende hur respektive bolagsverksamhet har bedrivits i enlighet med det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

4.3 Delägda bolag

Kommunen äger andelar i ett antal delägda bolag. Kommunstyrelsen har ett ansvar att utöva ägarfunktionen i dessa. I de delägda bolagen ska kommunstyrelsen ansvara för att kommunens deltagande som delägare i respektive bolag dokumenteras i ett avtal med övriga aktieägare (aktieägaravtal). Aktieägaravtalet ska godkännas av kommunfullmäktige. Utöver detta ska kommunstyrelsen tillse att det delägda bolaget rapporterar till kommunstyrelsen så att uppsiktsplikten över bolaget kan hanteras.

5. Koncern- och samhällsnytta

Målsättningen för verksamheten inom kommunkoncernen ska vara att tillgodose intressen som gagnar kommunen i sin helhet. Det kan sammanfattas i begreppet samhällsnytta. Bolagen ska i sin verksamhet ta hänsyn till den samlade effekten för hela kommunkoncernen när det gäller att åstadkomma största möjliga samhällsnytta. Bolagen ska därför i samråd med kommunens förvaltning söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset.

Bolagen ska verka för hållbarhet och långsiktighet. Detta ur samtliga hållbarhetsperspektiv socialt, ekonomiskt och miljömässigt. God kvalitet ska vara ett grundläggande mål och verksamheterna ska präglas av utveckling och ständiga förbättringar.

6. Vision och mål

Visionen Lysekil 2030 gäller för hela kommunkoncernen. De av kommunfullmäktige i budgeten för Lysekils kommun beslutade utvecklingsmålen gäller även de kommunala bolagen. Utvecklingsmålen syftar till att nå visionen Lysekil 2030 och bolagen ska medverka i arbetet för att förverkliga dem. Bolagen kan inom ramen för den kommunövergripande visionen inrymma egna visioner som ligger i linje med kommunens vision. Kommunfullmäktige kan i budgeten även lägga uppdrag till Lysekils Stadshus AB som avser de helägda kommunala bolagen.

7. Ägardirektiv

Ägaren – kommunen – kan genom beslut i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller styrelsen för Lysekils Stadshus AB enligt ovan ge direktiv för bolagens verksamhet. För att bolaget ska omfattas av direktivet ska detta fastställas av bolagsstämman. Detta gemensamma ägardirektiv är ett sådant ägardirektiv och ska således behandlas på bolagens bolagsstämmor.

Utöver det gemensamma ägardirektivet ska ägardirektiv för respektive bolag formuleras, så kallade bolagsspecifika ägardirektiv. Dessa ägardirektiv ska antas av kommunfullmäktige och utgå ifrån kommunens vision och övergripande mål. Ägardirektiven ska vara långsiktiga och uttryckas för en period om 3 - 4 år.

Ägardirektiven ska ha följande struktur:

- Ändamålet med bolagets verksamhet, precisering av bolagets samhällsnytta
 - Verksamhetens inriktning
 - Ekonomiska mål (ex. avkastning, soliditet)

Ägarens krav ska ta hänsyn till respektive bolags ändamål samt utvecklings- och investeringsbehov.

Om kommunfullmäktige anger avkastningskrav ska de uttryckas i form av räntabilitet på totalt kapital, räntabilitet på eget kapital eller i fast belopp. Avkastningskraven är inte detsamma som utdelning. Soliditeten beräknas genom att dividera det egna kapitalet med balansomslutningen. Den anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital, det vill säga hur förmöget bolaget är.

8. Polycys och andra styrdokument

Av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen fattade policybeslut och gemensamma styrdokument syftar till att lägga fast koncerngemensamma värderingar och uppnå ett gemensamt agerande i hela kommunkoncernen. Utifrån de olika bolagens förutsättningar ska dessa beslut och dokument därför följas av bolagen.

I besluten i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ska det särskilt anges om bolagen ska följa respektive beslut. Dessa policybeslut och gemensamma styrdokument ska sedan antas på respektive bolags årsstämmor och vara utgångspunkten för interna riktlinjer i bolagen.

9. Styrelsearbetet

För ägaren – kommunen – är det viktigt att styrelserna aktivt arbetar för att utveckla bolagens organisation och verksamhet samt att det råder ett förtroendefullt förhållande mellan den som utövar ägarfunktionen och styrelserna.

Styrelsen i respektive bolag ska se till att bolaget har en väl fungerande ledning. Den ska fortlöpande följa upp bolagets verksamhet mot bolagets ändamål samt de mål och riktlinjer som fastställts av ägaren.

Styrelsen består av så många ledamöter och ersättare som anges i respektive bolagsordning. Rollerna ordförande och vice ordförande utses av kommunfullmäktige. Om ordförande inte kan vara på plats vid enstaka tillfälle/sammanträde går vice ordförande in som ersättare vid det aktuella tillfället. Respektive bolagsstyrelse åläggs att ha en plan för att utse ersättare vid ordförandes längre frånvaro eller frånträde från uppdraget fram till dess att ny ordförande är vald av kommunfullmäktige.

Styrelsen ska årligen utvärdera sitt arbete. Utvärderingen ska omfatta minst:

- om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter och
- om styrelsens arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller arbetsfördelning inom styrelsen och eventuellt utskottsarbete.

Om styrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska styrelsen åtgärda bristerna eller anmäla dem till Lysekils Stadshus AB.

Styrelsen ska också se till att kontrollen över bolagets ekonomiska situation är tillfredsställande, att bolagets riskexponering är väl avvägd, att redovisning och finansförvaltning håller hög kvalitet och kontrolleras på ett betryggande sätt samt att bolaget har god intern kontroll. Ramen för de kommunala bolagens interna kontroll bestäms av kommunens riktlinjer för intern kontroll.

10. Rapportinstruktion

Bolagen ska årligen upprätta en särskild rapport om bolagsstyrningsfrågor.

Rapporten ska avges av bolagets styrelse och innehålla följande områden:

- Beskrivning av hur bolagets verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna som angetts i bolagsordningen.
- Beskrivning och utvärdering av styrelsearbetet under räkenskapsåret
- Hur den interna kontrollen vad avser uppfyllande av bolagets ändamål, av ägaren beslutade mål och bolagets finansiella rapportering är organiserad och hur väl den fungerat under det senaste räkenskapsåret.
- Hur bolagets risker bedömts och följts upp.
- Kommunikation med revisorer och lekmannarevisorer.
- Beskrivning av ärenden som lämnats till kommunfullmäktige för ställningstagande.

Bolagsstyrningsrapporten ska, för dotterbolagen, lämnas till Lysekils Stadshus AB senast den 1 mars samt, för bolagskoncernen, lämnas till kommunstyrelsen senast den 1 april.

Bolagen ska också följa de av Lysekils Stadshus ABs utfärdade anvisningarna för budget, verksamhetsplanering och bokslut.

Bolagen ska vad avser budget och ekonomisk uppföljning följa de riktlinjer och direktiv som utgår från kommunens centrala ekonomifunktion för att möjliggöra en samordning i hela kommunkoncernen.

Bolagen ska hålla kommunstyrelsen väl informerad om sin verksamhet. Bolagen ska till kommunstyrelsen snarast överlämna följande handlingar:

- Protokoll från styrelsens sammanträden och årsstämma
- Bolagets årsredovisning
- Revisionsberättelse
- Granskningsrapporter
- Underlag för sammanställning av koncernredovisning enligt separat instruktion

Tertialredovisningar av bolagets verksamhet, utveckling och ekonomiska förhållanden.

11. Samordnad revision

De av kommunfullmäktige valda lekmannarevisorerna ska hämtas ur kretsen av kommunens förtroendevalda revisorer.

Det ska ske en samordning av revisionen av kommunens nämnder/förvaltningar och bolagen. Detta framgår närmare av kommunens revisionsreglemente.

12. Personalpolitik

Styrelsen i respektive bolag utser VD. Inför tillsättning eller entledigande av VD ska samråd ske med Lysekils Stadshus AB:s styrelse. Innan rekryteringsprocess gällande tillsättning av VD startar ska samråd ske med Lysekils Stadshus AB:s styrelse om kravprofil samt tjänstens utformning och villkor. Rekryteringsprocessen ska hanteras av VD i Lysekils Stadshus AB med stöd av kommunstyrelseförvaltningens HR-avdelning.

Bolagen ska föra en personalpolitik som ligger i linje med kommunens. Detta innebär att kommunens övergripande personalpolitiska styrning ska vara vägledande även för de kommunala bolagen. Där så krävs tar respektive bolag fram interna riktlinjer utifrån den egna verksamhetens behov. Kommunen och bolagen ska föra dialog och utbyta information i personalpolitiska frågor.

13. Krisberedskap

Bolagen ska ha en plan och beredskap för krishantering inom sitt verksamhetsområde.

Bolagen ska dessutom medverka i kommunens arbete med krisberedskap och hantering av extraordinära händelser.

14. Bilaga 1 Juridiska utgångspunkter för aktiv ägarstyrning

1 Kommunallagen och de kommunala företagen

Kommunallagens (KL) regler är huvudsakligen av kommunal-demokratisk natur och markerar bolagens roll som instrument för kommunens verksamhet. Kommunens ansvar för styrning är inte i juridisk mening tydligt utvecklad.

Behovet av sådan styrning motiveras istället av kommunens övergripande politiska förvaltningsansvar. Reglerna redovisas kort i det följande. Att notera är att KL i sitt utgångsläge förlägger hela ägarfunktionen till kommunfullmäktige.

2 Kommunen och dess bolag

De kommunala bolagen har tillkommit för att tillgodose kommunala behov och utgör därför delar av den kommunala organisationen. De helägda bolagen har i kommunen organiserats i en aktiebolagsrättslig koncern, dvs med moderbolag och dotterbolag. Kommunen är alltså endast direktägande såvitt avser moderbolaget som i sin tur direkt äger de övriga helägda bolagen. Kommunens styrning av dotterbolagen sker genom moderbolaget. Vad avser delägda bolag sker styrningen i den proportion ägandet anger.

3 Aktiebolagslagens ägarroll

Aktiebolagslagen uppställer inga krav på styrning från ägarens sida utan endast formella krav riktade mot denne med anknytning till bolagsstämman. Inte desto mindre förfogar ägaren av ett bolag över detta med stöd av äganderätten. Av ägaren utfärdade direktiv vid bolagsstämma är således bindande för styrelse och verkställande direktör så länge de inte inkräktar på tvingande regler i aktiebolagslagen eller annan lag som styrelsen har att följa. Äganderätten utgör grunden för all koncernstyrning.

4 Kommunfullmäktige och bolagen

Kommunfullmäktige har enligt bestämmelserna i 10 kap 1 - 5 §§ KL särskilda åligganden avseende de kommunala företagsengagemangen. Dessa kan kortfattat beskrivas på följande sätt.

Enligt 10 kap 1 § KL får *kommunen efter beslut av fullmäktige* lämna över ansvaret för en kommunal verksamhet, bland annat till ett bolag. Detta gäller dock inte om det finns hinder i annan lagstiftning eller om verksamheten avser myndighetsutövning. Om verksamheten avser myndighetsutövning kan den överlämnas om det tillåts i lagstiftning.

Enligt 10 kap 3 § KL ska *fullmäktige innan vården av kommunal angelägenhet lämnas över till ett helägt bolag eller stiftelse som kommunen bildat ensam*

- Fastställa det kommunala ändamålet, dvs. syftet med bolagets verksamhet.
- Se till att det kommunala ändamålet och *de kommunala befogenheter* som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen.
- Att styrelsen väljs genom direktval i fullmäktige.
- Att fullmäktige bereds tillfälle att *ta ställning* innan beslut fattas i företagets styrelse i ärende som är av principiell betydelse eller av större vikt. Detta ska anges i bolagsordningen

- Att minst en lekmanarevisor i bolag väljs av fullmäktige och minst en revisor i stiftelse och att dessa hämtas ur kretsen förtroendevalda revisorer i kommunen.

Enligt 10 kap 4 § KL ska fullmäktige i bolag där kommunen inte är ensam ägare eller motsvarande i stiftelse se till att företaget blir bundet av ovanstående villkor i en omfattning som är *"rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt"*.

5 Kommunstyrelsen och bolagen

Kommunstyrelsen har enligt 6 kap 1 § KL att utöva *uppsikt* över de kommunala hel- och delägda företagen vilket inkluderar såväl direkt som indirekt ägda företag.

Uppsikten är en offentligrättslig förvaltningskontroll av motsvarande slag som gäller för nämnderna. Observera att uppsiktsplikten gäller kommunstyrelsen som organ och ska dokumenteras.

Vidare ska kommunstyrelsen enligt 6 kap 9-10 §§

- pröva om den verksamhet som kommunens hel- eller delägda aktiebolag har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i KL:s 10 kap 3-5 §§ är uppfyllda i fråga om hel- och delägda aktiebolag.

Utöver uppsiktsplikten har kommunstyrelsen att utöva den ägarroll som överförs/delegerats enligt kommunstyrelsereglementet.

15. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Lysekils Stadshus AB

Dnr: LKS 2023-000542, antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41

Förutom detta bolagsspecifika ägardirektiv omfattas bolaget av det för samtliga bolag gemensamma ägardirektivet antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, optimera och samordna verksamheterna i de helägda bolagen inom Lysekils kommun.

Bolaget ska utöva en aktiv och tydlig ägarstyrning av kommunens helägda bolag och samordning av koncernens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv, budget och andra styrdokument.

Bolaget ska löpande följa upp dotterbolagens verksamhet och ska även svara för koncerngemensamma funktioner.

Verksamhetens inriktning

- Bolaget ska säkerställa att bolagskoncernens resultat är ekonomiskt hållbart och att möjligheterna till resultatutjämnings inom koncernen används på ett ekonomiskt rationellt sätt och till största möjliga ekonomiska nytta för Lysekils kommun. Bolaget fastställer nivån på koncernbidrag för koncernen i samband med upprättande av årets koncernbokslut.
- Bolaget ska ta initiativ till och genomföra samordningsåtgärder med fokus på att skapa största möjlig nytta för kommunen och de helägda bolagen som helhet ur såväl verksamhets- som kostnadsperspektiv, både på kort och lång sikt.
- Bolaget ska två gånger per år genomföra en fördjupad dialog med dotterbolagen rörande omvärldsanalys, affärsplan, ekonomi och viktiga händelser för bolagets utveckling.

Ekonomiska mål

- Inget specifikt avkastningskrav ställs på bolaget.
- För att uppnå långsiktig ekonomisk styrka ska bolaget ha en soliditet om minst 7 %.
- Bolaget ska fortlöpande följa upp och kontrollera bolagskoncernens finansieringsförhållanden, likviditet och andra ekonomiska förhållanden, exempelvis särskilda risker.

16. Bolagsspecifikt ägardirektiv för LysekilsBostäder AB

Dnr: LKS 2023-000542, antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Förutom detta bolagsspecifika ägardirektiv omfattas bolaget av det för samtliga bolag gemensamma ägardirektivet antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Lysekils kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande. Bolaget ska svara för produktion, förvaltning och utveckling av främst bostäder och vid behov även verksamhetslokaler i alla delar av kommunen med beaktande av affärsmässiga principer.

Verksamhetens inriktning

- Bolagets fastighetsbestånd ska ha en omfattning och spridning som svarar mot behoven för målgrupperna i de olika kommundelarna. Bolaget har även ett särskilt uppdrag att anpassa fastighetsbeståndet efter den demografiska förändringen med allt fler äldre.
- Bolaget kan självt utan godkännande av kommunfullmäktige under ett kalenderår förvärva eller försälja fastigheter motsvarande maximalt 10 procent av det totala bokförda värdet av Byggnader och mark enligt bolagets senaste årsredovisning.
- Bolaget ska bygga och förmedla bostäder för särskilda behov, till exempel trygghetsboenden och gruppboendestäder.
- Bolaget ska medverka till att det i bostadsområden där bolaget har verksamhet skapas social gemenskap och integration.
- Bolaget ska fullgöra sina åtaganden gentemot hyresgästerna med hög leverans kvalitet och servicenivå så att bolaget är ett tryggt och långsiktigt alternativ inkluderande brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder.
- Bolaget ska fullgöra sina åtaganden på ett sådant sätt att bolaget säkerställer en långsiktig konkurrenskraft.
- Bolaget ska vartannat år genomföra en marknadsvärdering av sitt fastighetsbestånd. Denna ska genomföras av extern konsult eller kvalitetssäkras av extern part.
- Bolaget ska vara en aktiv part i arbetet med att utveckla Lysekils kommun som en hållbar och attraktiv kommun vad avser boende, utbildning, näringsliv och livskvalitet.
- Bolaget ska i sin verksamhet och dess utveckling alltid beakta samordningsmöjligheter med den övriga kommunkoncernen och kommunens nämnder/förvaltningar.

Ekonomiska mål

- Bolaget ska generera en avkastning på totalt kapital motsvarande lägst 2 procent.
Avkastning på totalt kapital definieras som:
Rörelseresultat + finansiella intäkter dividerat med balansomslutningen.
- För att uppnå långsiktig ekonomisk styrka ska bolaget ha en soliditet om minst 15 procent.

17. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Leva i Lysekil AB - koncernen

Dnr: LKS 2023-000542, antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Förutom detta bolagsspecifika ägardirektiv omfattas bolaget inklusive dess dotterbolag av det för samtliga bolag gemensamma ägardirektivet antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolaget ska svara för nyanläggning samt drift och underhåll av el- och fjärrvärmenäten, digitala kommunikationsnät samt den allmänna VA-anläggningen. Vidare ska bolaget producera, distribuera och försälja elkraft, energitjänster och fjärrvärme inom bolagets koncessionsområde som i huvudsak omfattar Lysekils kommun. Försäljning av elkraft undantas från koncessionsområdet. Bolaget ska även producera och distribuera vatten inom Lysekils kommuns verksamhetsområden samt omhänderta och rena avloppsvatten.

Bolaget ska dessutom leverera tjänster till kommunens och övriga koncernbolags verksamheter.

Produktion av förnybar energi samt elhandel med tillhörande tjänster bedrivs i dotterbolaget Lysekils Energi Vind AB.

Elnätsverksamheten bedrivs i dotterbolaget LEVA Nät AB.

VA-verksamheten bedrivs utifrån vattentjänstlagens bestämmelser i dotterbolaget LEVA Vatten AB.

Verksamhetens inriktning

- Bolaget ska i samtliga verksamheter eftersträva att hålla en låg avgiftsnivå utan att äventyra den långsiktiga leveranssäkerheten, möjligheterna till nödvändiga investeringar eller förmågan att efterleva lagar och myndighetskrav.
- Bolagets verksamhet ska drivas på affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och syftet med verksamheten.
- Bolaget ska fullgöra sina åtaganden på ett sådant sätt att bolaget säkerställer en långsiktig konkurrenskraft.
- Bolaget ska bidra till utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle genom att utforska och leverera konkurrenskraftiga lösningar för energiförsörjning, VA, digitala kommunikationslösningar samt relaterade produkter och tjänster.
- Bolaget ska verka för en effektiv energianvändning hos hushåll och företag.
- Bolaget ska vara en aktiv part i arbetet med att utveckla Lysekils kommun som en utvecklingsinriktad, hållbar och attraktiv kommun vad avser boende, utbildning, näringsliv och livskvalitet.

- Bolaget ska i sin verksamhet och dess utveckling alltid beakta samordningsmöjligheter med den övriga kommunkoncernen och kommunens nämnder/förvaltningar.
- Bolaget ska säkerställa en hög och stabil tillgänglighet som är robust även i händelse av en större samhällsstörning.
- Bolaget ska samverka med operatörer inom data- och telekommunikation för samförläggning av ledningsnät.

Ekonomiska mål

- LEVA-koncernen exklusive dotterbolaget LEVA Vatten AB ska generera en avkastning på totalt kapital motsvarande lägst 5 procent.
Avkastning på totalt kapital definieras som:
Rörelseresultat plus finansiella intäkter dividerat med balansomslutningen.
- Dotterbolaget LEVA Vatten AB har inget avkastningskrav i enlighet med vattentjänstlagen.
- För att uppnå långsiktig ekonomisk styrka ska bolaget ha en soliditet på 25 procent exklusive dotterbolaget LEVA Vatten AB.
- LEVA Vatten AB ska i enlighet med gällande lagstiftning bedrivas så att intäkter och kostnader är i balans och ingen soliditet byggs upp.
- Krav på utdelning eller koncernbidrag från bolaget fastställs årligen av Lysekils Stadshus AB. En dialog ska föras mellan moderbolaget och dotterbolaget så att hänsyn tas till soliditetsmål och behov av långsiktigt hållbara investeringar. Bolaget ska i budget planera för att kunna lämna utdelning eller koncernbidrag.

18. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Lysekils Hamn AB

Dnr: LKS 2023-000542, antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Förutom detta bolagsspecifika ägardirektiv omfattas bolaget av det för samtliga bolag gemensamma ägardirektivet antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolaget ska till föremål för sin verksamhet äga, upplåta, utveckla och förvalta markområden, kajer, magasin och övrig infrastruktur inom och i anslutning till handelshamnen i Lysekil. Föremålet för verksamheten bedrivs i enlighet med 1 kap 3 § och 3 kap 6 § Lagen om vissa kommunala befogenheter.

Bolaget är inom sin verksamhet Lysekils kommuns fackorgan och svarar för drift och förvaltning av de verksamheter som kommunfullmäktige överlämnat till bolaget enligt § 3 i bolagsordningen.

Verksamhetens inriktning

- Bolaget ska ansvara för uthyrning och medverka vid en eventuell försäljning av infrastruktur och markområden som framgår av bifogad karta.
- Bolaget ska fullgöra sina åtaganden på så sätt att bolaget säkerställer en långsiktig konkurrenskraft.
- Bolaget ska medverka i kommunens planering och utredningsverksamhet samt i övrigt bistå kommunen med de uppgifter som överlämnas till bolaget.

Ekonomiska mål

- Bolaget har rätt att återinvestera överskjutande resultat. Det resultat som överstiger 25 procent av det egna kapitalet kan utdelas i samråd med ägaren.
- För att uppnå långsiktig ekonomisk styrka ska bolaget ha en soliditet om minst 10procent.
- Krav på utdelning eller koncernbidrag från bolaget fastställs årligen av Lysekils Stadshus AB. En dialog ska föras mellan moderbolaget och dotterbolaget så att hänsyn tas till soliditetsmål och behov av långsiktigt hållbara investeringar. Bolaget ska i budget planera för att kunna lämna utdelning eller koncernbidrag.

19. Bolagsspecifikt ägardirektiv för Havets Hus i Lysekil AB

Dnr: LKS 2023-000542, antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Förutom detta bolagsspecifika ägardirektiv omfattas bolaget av det för samtliga bolag gemensamma ägardirektivet antaget av kommunfullmäktige 2024-03-20, § 41.

Ändamål med bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att visa och förmedla kunskap om den marina världens djurliv och förhållanden, främst med inriktning på närområdet – Västerhavet. Syftet är vidare att öka människors medvetenhet om den marina miljön och en hållbar utveckling av denna.

Lysekils Stadshus AB äger bolaget för att vara aktiv inom förmedling av kunskap om det marina livet, bevarande av marina arter, besöksnäring och erbjuda en attraktion i kommunen för såväl besökare som invånare

Verksamhetens inriktning

- Bolaget ska i akvariet visa Västerhavslevande arter och miljöer och undervisa som professionell partner dels skolverksamheterna i Lysekil och övriga intressenter om havets ekosystem, ekosystemtjänster och vad som krävs för bevarande av dessa.
- Bolaget ska delta i olika projekt för att bevara havets biologiska mångfald.
- Bolaget ska vara en aktiv part inom det maritima Lysekil, upprätthålla goda kontakter med marinbiologiska institutioner och verka för att i verksamheten kommunicera innovationer och forskning som är relaterade till havet samt där så är lämpligt medverka i marinbiologisk uppföljning/forskning.
- Bolaget ska genom sin verksamhet vara en aktiv part i arbetet med att utveckla Lysekils kommun som en hållbar och attraktiv kommun vad avser besöksnäring, utbildning, näringsliv och livskvalitet.
- Bolaget ska i sin verksamhet och dess utveckling alltid beakta samordningsmöjligheter med den övriga kommunkoncernen och kommunens nämnder/förvaltningar.
- Bolaget ska verka för att finna externa medfinansiärer, stöd från sponsorer och donationer inom ramen för det kommunala regelverket.

Ekonomiska mål

- Inget specifikt avkastningskrav ställs på bolaget. Verksamheten ska årligen generera ett resultat som är tillräckligt för att minst bibehålla det egna kapitalet utan koncernbidrag eller aktieägartillskott.
- För att uppnå långsiktig ekonomisk styrka ska bolaget ha en soliditet om minst 25 procent.
- Ägaren ställer inga krav och kommer ej ställa krav i framtiden på utdelning eller på koncernbidrag.
- Allt överskott återinvesteras i bolaget.